

Dalton handboek

Schooljaar 2025 / 2026

Daltonschool De Tweemaster
Blauwe Kiekendieflande 1
2641MM Pijnacker
015-3693041
www.de-tweemaster.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	pag. 3
Ons manifest	pag. 4
Wie zijn wij	pag. 5
De 5 daltonkernwaarden op De Tweemaster	pag. 6
Dalton in de praktijk	pag. 9
Algemene daltonafspraken	pag. 12
Nawoord	pag. 22

Voorwoord

Voor u ligt het handboek van Daltonschool De Tweemaster. In dit handboek staat beschreven hoe het team van openbare Daltonschool De Tweemaster het daltononderwijs invulling geeft.

In dit document hebben wij al onze parels en afspraken geborgd. Het borgen zorgt ervoor dat afspraken voor ieder zichtbaar en duidelijk zijn. Het handboek is een handig naslagwerk met daarin de meest voorkomende daltonafspraken en geeft weer hoe de daltonkernwaarden door ons onderwijs verweven zijn.

De Tweemaster is onderdeel van Stichting Scholengroep Holland. Onze stichting kent ambitieuze scholen die leerlingen een gedegen (kennis)basis bieden en hen samen 'leren te leren'. De missie en visie van De Tweemaster sluiten hier naadloos op aan. Onze school staat midden in de samenleving. We zijn de maatschappij in het klein waar de volwassenen van de toekomst rondlopen. Ons onderwijs geven wij vanuit kernwaarden van het daltononderwijs. Hoe wij dit doen, leest u in dit handboek.

Dit boek is geschreven voor:

- De leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel
- Invalleerkrachten en stagiaires
- Ouders
- De onderwijsinspectie
- Visiteurs van de Nederlandse Dalton Vereniging
- Schoolbestuur en bevoegd gezag

Ons manifest

Welkom op Daltonkindcentrum De Tweemaster.

Stap aan boord, wij zorgen ervoor dat je je thuis gaat voelen op ons prachtige zeilschip. Tijdens onze vaart stimuleren wij jou om hier jezelf te zijn. Dat vinden we belangrijk, omdat wij weten dat je dan echt het mooiste uit jezelf kunt halen op alle vlakken.

Ons kindcentrum (zeilschip) heeft een prachtig nieuw gebouw voor kinderen van 0 t/m 13 jaar en een groen schoolplein dat in ontwikkeling is. De sfeer is open. We kennen elkaar, zijn betrokken bij elkaar, maken gebruik van elkaars kennis en expertise. Dat voel je en merk je als je een duim of een knipoog krijgt. Dit geldt voor iedereen: alle kinderen, ouders, medewerkers en samenwerkingspartners.

Wij willen dat jij hier tot je recht komt. Of je nu 1 jaar bent en pas leert lopen of dat je in groep 4 zit en bezig bent met sommen uitrekenen, we kijken goed naar wat je al kunt en passen ons aanbod daarop aan. Je krijgt hulp bij wat je nog moeilijk vindt en krijgt de ruimte om jezelf te zijn. Zien wij dat je meer wilt en kunt, dan bieden we jou dat. Zo observeren, begeleiden en verrijken wij jouw ontwikkeling. Wij zorgen ervoor dat we er voor je zijn op momenten dat je ons het hardst nodig hebt om in je kracht te gaan staan. Wij zorgen voor ruimte en ondersteunen je om zelf keuzes te maken. Dit komt op alle vlakken tot uiting, zowel op school, het kinderdagverblijf als op de BSO. Je kunt je hier op veel manieren ontwikkelen, zodat je steeds een stapje verder komt in een veilige, vertrouwde omgeving.

Als Daltonkindcentrum zijn wij jouw kompas naar de toekomst. Wij helpen jou om kapitein te worden van je eigen zeilboot binnen een plezierige en rijke speel- leeromgeving. We stimuleren zelfstandigheid en een groeimindset. Wij geloven in je mogelijkheden en leren je samenwerken, plannen en keuzes maken. Je leert om te reflecteren op jezelf en na te denken over wat je de volgende keer anders zou willen doen. Dit doen we samen met je ouders, zodat wij gezamenlijk bijdragen aan jouw ontwikkeling.

Wij laten je zien dat de wereld groter is dan alleen ons gebouw, door o.a. uitstapjes te maken naar musea, theater, bos, bibliotheek of bijvoorbeeld een kinderboerderij. We laten je ontdekkend, thematisch en bewegend leren. Je zult ervaren hoe leuk het is om dat samen met andere kinderen te doen. Daarmee beginnen we vanaf jonge leeftijd.

Doordat je plezier hebt, blijf je je ontwikkelen. Wij stimuleren je communicatieve vaardigheden door o.a. te praten over regels en omgangsvormen, je open vragen te stellen en je te leren omgaan met digitale media. Daarnaast stimuleren we jouw doorzettingsvermogen. Gá ervoor; dan zul jij je doelen bereiken.

Wij hechten veel waarde aan goed contact met je ouders. Samen helpen we jou verder. Als team van pedagogische professionals werken wij nauw samen en zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie. Wij hechten waarde aan een samenleving waarin iedereen meetelt. Ook blijven wij zelf leren. Samen maken we keuzes in wat wij belangrijk vinden en daar gaan we voor.

We laten jou vol vertrouwen aan boord stappen: samen zorgen we ervoor dat jij hier een mooie tijd beleeft én dat je met vertrouwen een prachtige toekomst tegemoet gaat.

Wie zijn wij

Het team van Daltonschool De Tweemaster bestaat uit een gezellig, kundig en professioneel team van leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, vakdocenten, directie en stagiaires.

Team schooljaar 2025/2026

Het motto van De Tweemaster is: “Jouw kompas naar de toekomst.”

De 5 daltonkernwaarden op De Tweemaster

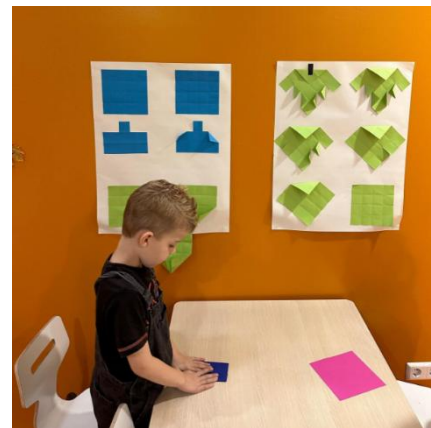
Op de Tweemaster geven we ons onderwijs vanuit de daltonkernwaarden. Deze kernwaarden zijn de basis van ons onderwijs en zijn erdoor verweven. Ze raken en overlappen elkaar. We werken met ik-doelen die gekoppeld zijn aan de kernwaarden, waarbij elke bouw passende doelen heeft. Deze ik-doelen komen gedurende het jaar roulerend aan bod en vormen een vast onderdeel van de reflectie in de weektaak en het rapportfolio.

Hieronder omschrijven we hoe deze kernwaarden terug te zien zijn bij ons op school.

Zelfstandigheid

Vanaf het moment dat kinderen bij ons op het Kindcentrum komen, tot het moment dat ze in groep 8 onze school verlaten, leren we de kinderen stap voor stap om dingen zelf te doen. Het zelfstandig kunnen functioneren, geeft een gevoel van autonomie.

Leerkrachten zorgen voor duidelijke structuren en kaders en stellen kinderen zo in staat zelf materialen te pakken, zelfstandig werk te plannen, zelf leerdoelen te stellen en te reflecteren op hun eigen handelen. Wij streven ernaar de kinderen bewust te maken van hun eigen leerproces door hierover samen in gesprek te gaan. Zo helpen wij kinderen het beste uit zichzelf te halen en bereiden we hen voor op het functioneren binnen een snel veranderende maatschappij. In de komende jaren gaan wij ons als schoolteam verder verdiepen in deze coachende rol, zodat het zelfsturend leren van kinderen zich nog meer kan ontwikkelen.

Bij de algemene daltonafspraken staat beschreven hoe zelfstandigheid en zelfstandig werken eruit zien in ons dagelijks onderwijs.

Verantwoordelijkheid

Verantwoordelijkheid is op verschillende niveaus terug te vinden. Eenieder is verantwoordelijk voor zijn/haar gedrag in school. Wij vinden het als school belangrijk om hoge verwachtingen te stellen aan de kinderen. Hiervoor gebruiken we ik-doelen. Deze dragen bij aan hun persoonlijke groei en ontwikkeling. Zo vergroten we het eigenaarschap. De ik-doelen worden gericht ingezet en vormen een vast onderdeel van reflectiemomenten tussen kind, leerkracht en ouders.

In de groepen worden gedragsafspraken gemaakt. We werken met de methode Vreedzaam en leren kinderen verantwoordelijkheid te nemen voor eigen gedrag in relatie tot zichzelf, de groep en school. Verantwoordelijkheid heb je ook op groepsniveau. Samen zorg je voor je omgeving. Dit is terug te vinden in de huishoudelijke taken die wekelijks worden verdeeld. Verantwoordelijkheid is er ook ten opzichte van jezelf en je werk. Iedere leerling krijgt aan het begin van de week een weektaak. Bij de kleuters en groep 3 is dit doormiddel van een taakbord. Iedere leerling plant zijn/haar weektaak zelf in, rondom de vaste instructiemomenten. De leerling mag kiezen in welke volgorde hij/zij het werk doet. De

leerling heeft zelf de verantwoordelijkheid om al de aangegeven vakken, maar ook het keuzewerk, zelf goed in te plannen en af te tekenen met de juiste dagkleur als de taak volbracht is. In de loop der jaren gaat de leerling ook het eigen werk nakijken en verbeteren. Daar komt dan wel bij dat de leerling het werk goed doet en hulp vraagt wanneer dat nodig is. De leerkracht houdt in de gaten dat kinderen hun verantwoordelijkheid hierbij nemen.

Door kinderen meer verantwoordelijkheid te geven en eigen keuzes te laten maken ontwikkelen ze een actieve leerhouding.

Samenwerken

Wij streven naar een doorgaande lijn in de ontwikkeling van samen spelen naar samen leren. Samenwerken en samen leren vinden wij goede voorwaarden om in de toekomst deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Wij vinden het hierbij belangrijk dat de kinderen leren om naar elkaar te luisteren, leren te overleggen, eigen inbreng te geven en leren standpunten in te nemen om samen tot een oplossing komen. Wij bieden een veilige en uitdagende omgeving waarin kinderen samen kunnen spelen, samenwerken en samen leren. Dit is onder andere terug te zien in de keuzes van onze methodes, coöperatieve werkvormen, onze methode Vreedzaam schoolprojecten, groepsdoorbrekend werken en gezamenlijke werkplekken in de klas en op de gang. De kinderen mogen elkaar altijd om hulp vragen met uitzondering van toetsen en wanneer het stoplicht op rood staat. We stimuleren het eerst hulp vragen aan een medeleerling en pas daarna aan de leerkracht. Zo leren de kinderen van en met elkaar.

Enkele voorbeelden van hoe wij groepsdoorbrekend samenwerken:

- * Regelmatig doen de kinderen een activiteit samen met hun Daltonmaatje. Hierbij heeft een kind uit de midden-/ bovenbouw een kind uit de onderbouw onder zijn hoede en doet hier een (creatieve) opdracht mee.
- * Blink afsluitingen doen we samen met de bouw. Hier nodigen we vaak ook ouders voor uit.
- * Tutorlezen binnen de bouw en met de onderbouw waar nodig.
- * Rondleidingen door de school door kinderen uit de bovenbouw, samen met de directie.
- * Voorlezen en creatieve opdrachten met de peuters en het KDV.
- * De leerlingenraad vergadert met de directie en de intern begeleider.
- * De mediators werken samen met de coördinator Vreedzaam en lopen pleinwacht tijdens de pauzes.
- * Bij Burgerschap hebben we maatjesklassen die samen een actueel feest uitwerken, zoals bijvoorbeeld het Chinees Nieuwjaar of Carnaval.

Ook binnen het team wordt veel samengewerkt. Groepsbesprekingen en leerlingbesprekingen voeren we met de collega's van de hele bouw en de intern begeleider. De werkgroepen voor feesten en activiteiten bestaan uit medewerkers van school en het KDV. We overleggen structureel met elkaar tijdens het teamoverleg, studiedagen en het bouwoverleg. Coördinatoren werken samen met hun werkgroep en de directie en brengen het team op de hoogte van de ontwikkelingen. De themavoorbereidingen doen we

gezamenlijk in de bouw en we doen leuke, informele activiteiten die het teamgevoel versterken.

Reflectie

Alle bovenstaande vaardigheden zijn een mooi doel, maar wanneer een leerling niet leert reflecteren, zal het ook niet leren om zelf te leren. Wanneer je in staat bent om terug te kijken op je handelen en je werk en je kunt herkennen wat goed ging en wat beter kan, ben je ook in staat om zelfsturend te leren. Een vaardigheid waarvan we verwachten dat iedere volwassene die bezit. We leren de kinderen stukje bij beetje om te reflecteren. Dit kan zijn door met de kinderen in gesprek te gaan over hun werk, hun spel, hun samenwerking of bij een conflict. Maar ook doormiddel van de weektaak leren kinderen reflecteren. Zo leren de kleuters een krulletje op het bord hangen als de taak goed is afgerond. De oudere kinderen reflecteren op o.a. zelf gestelde doelen, maar ook op resultaat, werktempo, goed plannen en organiseren van je taak. Ook leren we de kinderen hun eigen werk na te kijken en daarbij horende vervolgstappen te nemen.

Effectiviteit

Een laatst belangrijk onderdeel van dalton, is effectiviteit. We leren onze kinderen om gericht aan het werk te gaan en om te werken naar een vooraf gesteld doel. Dit kunnen doelen op korte- (bijvoorbeeld leerdoelen per lesblok) of lange termijn zijn (bijvoorbeeld leerdoelen per leerjaar, maar ook doelen gericht op het gedrag). In de lessen proberen we effectief met tijd, middelen en de kennis van de kinderen om te gaan. Onze lessen zijn onder te verdelen in instructietijd en zelfstandig werktijd. Deze werktijd biedt kinderen de gelegenheid om zelfstandig aan het werk te gaan. De kinderen bepalen in grote mate zelf aan welke taak, waar en met wie zij willen werken. Hun aanpak en vorderingen houden zij bij op hun week- of dagtaak. De week- of dagtaak biedt de kinderen en leerkrachten de gelegenheid om effectief en functioneel te werken. Als school blijven we kritisch op de door ons gebruikte methoden en middelen om te zien of deze nog wel geschikt zijn. Door te experimenteren en naar uitkomsten te handelen, gaat ons onderwijs met haar tijd mee. We zijn bezig met het ontwikkelen van een rapportfolio waarin de voortgang op de persoonlijke leerdoelen wordt weergegeven.

Dalton in de praktijk

Parels van onze school

Wij zijn trots op de manier wij ons onderwijs vormgeven voor onze leerlingen. Toch willen wij een aantal elementen benoemen die wij als parels van De Tweemaster beschouwen. Deze kenmerken maken onze school uniek en zorgen ervoor dat zowel leerlingen, ouders en wij als teamleden met plezier naar school komen.

Leerlingenraad

Op De Tweemaster hebben we een actieve leerlingenraad bestaande uit leerlingen van de groepen 4 t/m 8. Iedere klas wordt vertegenwoordigd door één leerling.

Elk jaar worden er in deze groepen verkiezingen gehouden waar op democratische wijze het nieuwe lid van de leerlingenraad wordt gekozen. Ongeveer één keer per maand komt de leerlingenraad samen met een leerkracht en de directie. Ze nemen besproken ideeën mee terug naar de klas en de input van de klas weer mee naar de volgende vergadering.

Daarnaast organiseert de leerlingenraad elk jaar een themadag.

Kandidaten maken posters met hun ideeën voor de school. Zo weten de kinderen op wie ze kunnen stemmen.

Mediatoren

Binnen onze school werken we met de methode Vreedzaam.

Elk jaar leiden wij kinderen uit de bovenbouw op tot mediators. Zij lopen pleinwacht tijdens de pauze van de onderbouw en helpen om kleine conflicten op te lossen. Zij dragen bij aan het veilige klimaat op onze school.

De mediators hebben hun diploma gehaald.

Betrokkenheid

Wij zijn trots op de grote betrokkenheid van ouders, kinderen en leerkrachten binnen onze school. Dit komt onder andere tot uiting in de vele activiteiten waarbij ouders worden betrokken:

- Thema-afsluitingen: Ouders worden meerdere keren per jaar uitgenodigd om eindproducten van hun kinderen te bekijken. De opkomst is altijd groot.

- Kijk- en doe mee-gymles: Jaarlijks krijgen de ouders de kans om een gymles van hun kind(eren) bij te wonen en zelfs mee te doen. Dit zorgt voor plezier en verbinding.

- Nationale Daltondag: De week rond deze dag zetten wij de deuren open voor ouders zodat zij een kijkje kunnen komen nemen in de klas.

Onze oudercommissie is zeer betrokken en actief. Zij helpen mee in de organisatie van allerlei feesten en activiteiten het gehele jaar door. Via een hulpouder-groepsapp, die beheerd wordt door de oudercommissie, wordt er regelmatig om ouderhulp gevraagd. Hier wordt dan altijd veel gehoor aan gegeven.

Tijdens de voortgangsgesprekken zijn de ouders, het kind en de leerkracht allemaal betrokken.

Ook de betrokkenheid van het team onderling is groot. Het team zoekt elkaar op voor hulp, samenwerking en ondersteuning, maar ook zeker voor informele zaken. Denk aan een teamuitje of zelf georganiseerde pubquiz voor alle medewerkers van het kindcentrum.

Ieder kind op eigen niveau

Op De Tweemaster wordt er binnen de groep gedifferentieerd. Binnen ieder vakgebied wordt er gewerkt op drie niveaus: de verrijkte groep, de basisgroep en de intensieve groep. In de groepsplannen is uitgebreid omschreven hoe dit er voor elk niveau uitziet. Voor de kinderen is dit zichtbaar op het afsprakenblad dat zij in hun weektaakmap hebben zitten. Binnen het team zijn er ambulante teamleden die dit op zich nemen.

Voor onze meer- en hoogbegaafde leerlingen bieden wij extra uitdaging. Binnen de klas door het verrijkningsniveau te volgen en buiten de klas door deelname aan bijvoorbeeld de Flexklas.

Eigen keuzewerk

Elke week maken de kinderen ruimte voor eigen keuzewerk, een vast onderdeel op de weektaak. Afhankelijk van de groep plannen kinderen zelf wanneer zij hieraan werken of gebeurt dit op een vast moment in de week. De kinderen mogen zelf kiezen over welk onderwerp zij meer willen leren. Dit kan ook gekoppeld zijn aan een thema van Blink, maar mag ook een persoonlijke interesse zijn. We geven de kinderen meer eigenaarschap door ze middelen te geven die hun onderzoek in het keuzewerk bevordert.

In de onderbouw kunnen de kinderen kiezen welk keuzewerk zij willen maken die week. Hierbij geeft de leerkracht meerdere opties aan op de weektaak of op het planbord.

Het proces ziet er vanaf de middenbouw als volgt uit:

1. Plannen: De leerling vult vooraf een plan in en bepaalt het leerdoel. In overleg met de leerkracht wordt het plan goedgekeurd en door de leerkracht ondertekend.
2. Uitvoeren: De leerling werkt zelfstandig of samen met een maatje aan het gekozen onderwerp.
3. Presenteren: Na afloop presenteert de leerling zijn of haar werk aan een klas of groepje leerlingen.
4. Reflecteren: De leerling reflecteert op het proces en het eindresultaat.

Daltonmaatjes

Op De Tweemaster werken wij met daltonmaatjes zowel binnen de groep als groepsdoorbrekend.

Door met verschillende kinderen samen te werken, leren kinderen flexibel en sociaal vaardig te zijn.

Elke week hebben de kinderen een ander maatje waarmee ze verschillende activiteiten doen, zoals een maatjesdictee of een taalopdracht. Daarnaast hebben alle leerlingen ook een daltonmaatje uit een andere groep. Een leerling uit de bovenbouw is gekoppeld aan een of meerdere jongere leerlingen uit de onderbouw. Tijdens groepsdoorbrekend werken haalt het oudste maatje de jongere maatjes op om daar een activiteit mee te doen. Zo kleuren ze bijvoorbeeld samen kerstkaarten en helpt de oudste met een tekst schrijven om deze kaart vervolgens op te sturen aan ouders in een zorgcentrum. Een ander voorbeeld is tijdens de Nationale voorleesdagen, dan lezen de oudste maatjes voor aan hun jongere daltonmaatjes.

Schooljaar 25/26 zijn deze groepen als Daltonmaatjesklassen aan elkaar gekoppeld

Gr. 4a en 1/2a
Gr.4b en 1/2b
gr. 5 en 1/2c
gr. 6 en 1/2d
gr. 7 en 3a
gr. 8 en 3b

Algemene daltonafspraken

Dagkleuren

Op De Tweemaster gebruiken we dagkleuren. Deze zijn overal zichtbaar in de school. Iedere dag van de week heeft een eigen kleur. Deze kleurcode kan op verschillende manieren worden toegepast in de organisatie van de groep en de school. In iedere groep van de school wordt op een duidelijk herkenbare manier aangegeven wat de dagkleuren zijn. Ze zijn op meerdere plekken te vinden; op de Daltonmuur, het planbord, de weektaak en/of in het rooster en op het kiesbord in de onderbouw. De kinderen gebruiken de kleuren om hun werk in te plannen en af te kleuren. In de kleuterbouw helpt de kleur van de dag hen benoemen welke dag het vandaag is.

maandag dinsdag woensdag donderdag vrijdag

Weektaak

Er wordt op school gewerkt met weektaken. Hierin zit een opbouw van groep 1 t/m groep 8. In de taak zit de basistof die bestemd is voor alle leerlingen. Daarnaast is er passende leerstof voor leerlingen die meer aankunnen en zijn er keuzemogelijkheden. Voor leerlingen die met een bepaald onderdeel veel moeite hebben, is er gelegenheid om binnen de week/dag taak extra te oefenen met dat onderdeel. Binnen de taak kunnen voor elk kind passende afspraken gemaakt worden. Deze worden met het kind besproken en vastgelegd op een afsprakenblad die naast de weektaak gebruikt wordt en in de weektaakmap te vinden is. Dit afsprakenblad wordt ingezet vanaf halverwege groep 3 t/m groep 8. Elk kind heeft de mogelijkheid om te werken aan het eigen keuzewerk. Dit is een vast onderdeel op onze weektaken. Dit eigen keuzewerk is in ontwikkeling en begint steeds mooiere vormen aan te nemen.

In de groepen 1 en 2 is de weektaak te zien op het planbord. Aan het begin van de week hangen de kinderen een gekleurde magneet, verwijzend naar de kleur van de dag, achter hun naam, onder het taakje dat ze in willen plannen. Als de taak gedaan is wordt de magneet vervangen door een magneet met een krul. De kinderen doen zelf en helpen elkaar bij het planbord. Bij de start van spelen/werken kijken de kinderen of ze een taakje gepland hebben en gaan hiermee aan de slag. Ook hier worden de jongste kleuters geholpen door de oudere kleuters.

Vanaf halverwege groep 3 krijgen de kinderen hun weektaak op papier. Er zit een opbouw in moeilijkheidsgraad van de weektaken.

Op elke weektaak is het volgende te vinden:

- klas en naam van de leerling.
- de dagkleuren.
- de datum van deze week.
- tijden waarop er zelfstandig gewerkt kan worden.
- een planning om het zelfstandige werk in te plannen .
- wanneer de chromebooks beschikbaar zijn.
- een kolom waarin te zien is hoe je de taak maakt. Dit kan met de letters i, z of m (instructie, zelfstandig of met maatje) of met het pictogram van 2 poppetjes als het samenwerken is.

Op de achterkant van de weektaak staat:

- een kolom met de instructielessen.
- een kolom met reflectie (de 3 bolletjes) waar de leerling kan reflecteren in hoeverre het doel behaald is.
- eigen keuzewerk.
- ruimte voor reflecteren met de daltonregel van de week en een eigen leerdoel van de week.
- de huishoudelijke taak en daltonmaatje van die week.

In groep 3 wordt het eerste half jaar gewerkt met een planbord. Halverwege het jaar stappen ze over naar een weektaak op papier met veel pictogrammen en weinig tekst. De zelfstandige taken staan per dag ingedeeld.

In groep 4 staan de taken per dag ingedeeld. In het begin nog met pictogrammen.

Halverwege het jaar gaan de pictogrammen weg en staan de vakken er met een woord. Op de achterkant staat een kolom met 5 taakjes die over de week verdeeld worden. Vanaf groep 5 is er een kolom met een weekoverzicht met de zelfstandig werktijden te zien. Hieronder staat een kolom met alle zelfstandig te maken taken. Deze plannen de kinderen in over de week.

Op de achterkant is een kolom met instructielessen te vinden met daarbij een kolom reflectie waarin de kinderen aan kunnen geven in hoeverre zij het lesdoel behaald hebben.

Differentiatie

Naast het werken met de weektaak heeft elk kind vanaf halverwege groep 3 een eigen afsprakenblad waarop staat of en welk extra/ander werk het kind heeft. Hierop wordt aangegeven of een kind verrijkingswerk heeft, of juist alleen de 1 en/of 2 ster opdrachten maakt. Ook als een kind naar een RT groepje gaat en als er andere (persoonlijke) werksafspraken die voor dit kind gelden. Dit blad wordt bewaard in de weektaakmap, zodat het voor het kind (en leerkracht) snel te vinden is. Zo weet het kind precies welke afspraken voor hem/haar gelden.

Na elke IEP periode wordt geëvalueerd of er aanpassingen nodig zijn. Waar nodig worden deze aanpassingen gemaakt op het afsprakenblad.

Zelfstandig werken

We streven ernaar om zelfstandig werken twee keer per dag op het rooster te zetten.

Op de woensdagen een keer aangezien dit een korte schooldag is.

We verwachten dat de kinderen elke dag zelfstandig aan hun weektaak kunnen werken. Na elke taak kijken ze hun werk na, leveren het in op de afgesproken plek, kleuren de taak af en reflecteren op het lesdoel en starten aan de volgende taak. Ook na een of meerdere instructies en soms verplichte verwerking gaan de kinderen verder aan hun weektaak.

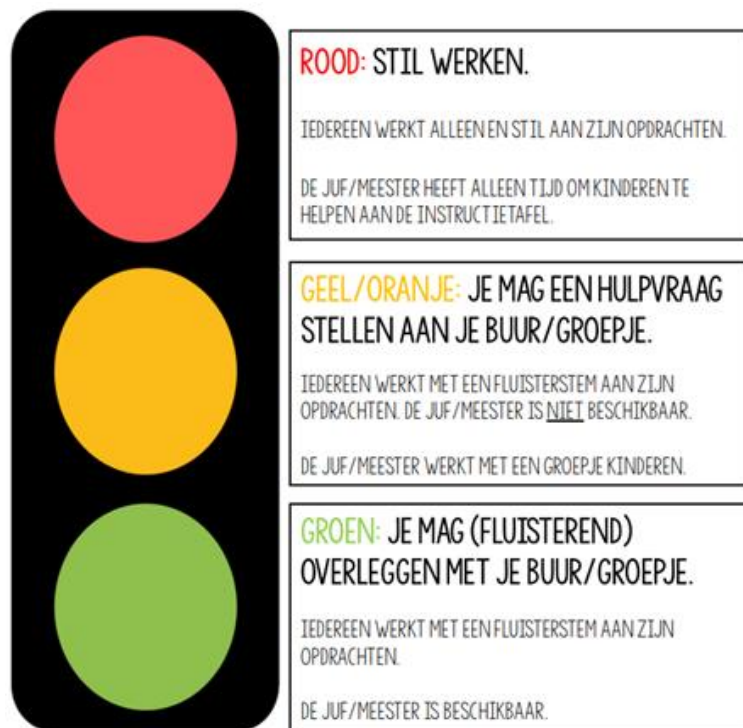
Kortom: Kinderen op de Tweemaster zijn altijd aan het werk.

Afspraken stoplicht

In alle groepen wordt het stoplicht ingezet. Het stoplicht is altijd op initiatief van de leerkracht. Alleen de leerkracht mag hiervan afwijken. Dus ook bij een rood stoplicht mag de leerkracht ervoor kiezen om een kind te helpen, andersom niet. De kinderen gebruiken het blokje om aan te geven dat ze hulp nodig hebben of juist lekker door kunnen werken.

Naast het stoplicht kan de volumemeter ingezet worden waarmee de leerkracht aangeeft welk stemniveau passend is bij de activiteit.

De regels van ons stoplicht:

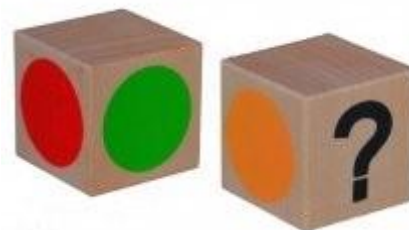

In de kleuterklassen wordt er met een simpelere vorm van het stoplicht gewerkt.

Zelfstandig werk blokje

Vanaf groep 3 wordt het blokje ingezet tijdens alle werkmomenten. Dus ook als de leerkracht (verlengde) instructie geeft en (een deel van) de klas aan het werk is.

Het blokje ligt altijd op de hoek van je tafel, met je naam naar boven.

- VRAAGTEKEN, ik heb een vraag.
- GROEN, je mag mij iets vragen.
- ROOD, stoer mij niet (in overleg met de leerkracht).

De kant die bovenop ligt geeft aan hoe je werkt.

Voor alle kinderen geldt:

Bij groen / oranje stoplicht vraag ik eerst hulp aan mijn schoudermaatje of in mijn groepje.

Bij groen stoplicht vraag ik eerst hulp aan mijn schoudermaatje of in mijn groepje. Daarna pas aan de leerkracht.

Blokje op rood betekent: stoer mij niet. Dit mag alleen in overleg met de leerkracht.

Bijvoorbeeld als je een toets af moet maken, snel overprikkeld bent of als je met een doel bezig bent wat je nog heel lastig vindt.

Werken met de timer

In alle groepen wordt met een timer gewerkt. Hierop kan de leerkracht aangeven hoe lang de kinderen de tijd hebben voor een bepaalde opdracht of voor zelfstandig werken. Dit kan de fysieke timer in de klas zijn of een timer op het digibord via bijvoorbeeld Gynzy. Tussendoor kan de leerkracht de kleur van het stoplicht veranderen.

Voor individueel gebruik hebben we kleine time timers. Deze kunnen ingezet worden voor kinderen die daar baat bij hebben of voor een tijdgebonden opdracht in een klein groepje.

Nakijken

Wij hechten grote waarde aan het zelf corrigeren door de kinderen. Hierbij benadrukken wij dat foutjes maken mag. Daar waar een foutje gemaakt wordt is een kans om iets te leren. Vanaf de middenbouw leren we de kinderen stapsgewijs aan hoe ze moeten nakijken.

Zelfcorrectie heeft een aantal voordelen:

- Het kind krijgt meteen feedback op zijn werk. Het hoeft niet te wachten tot hij het werk pas later terugkrijgt van de leerkracht.

- Het geeft de kinderen beter inzicht in wat ze zelf kunnen en bij welke zaken ze hulp moeten vragen van de leerkracht.

Onze afspraken over nakijken zijn:

. De kinderen leren kritisch te kijken naar hun nagekeken werk en verbeteren dit waar nodig is.

- In iedere groep een vaste tafel of kast is met daarop nakijkboeken en nakijkpennen.
- De leerkracht het werk van de kinderen al dan niet steekproefsgewijs door loopt.
- De kinderen aan hun eigen tafel nakijken of aan de nakijktafel met groene pen.
- De kinderen aangeven of zij het lesdoel behaald hebben.
- De kinderen het nagekeken werk op een vaste inleverplek leggen. Dit kan per klas verschillen.
- We de kinderen leren bij ons te komen, als ze de stof niet begrepen hebben (meer dan 2 fout) en/of extra instructie willen.
- Alle toetsen door de leerkracht nagekeken worden.

Dalton kernwaarden

Op De Tweemaster staat elke periode een dalton kernwaarde centraal. Hier besteden we die periode extra aandacht aan. Het komt terug op bouwvergaderingen, teamvergaderingen en studiedagen.

Zomervakantie - herfstvakantie: Zelfstandigheid

Herfstvakantie - kerstvakantie: Samenwerken

Kerstvakantie - voorjaarsvakantie: Verantwoordelijkheid

Voorjaarsvakantie - meivakantie: Effectiviteit

Meivakantie - zomervakantie: Reflecteren

Coöperatieve werkvormen

Op De Tweemaster passen we in ons dagelijks onderwijs verschillende vormen van coöperatief leren toe. Een veelgebruikte werkvorm is Tweegesprek met je schoudermaatje. Maar we passen veel meer werkvormen toe, passend bij de opdracht.

Elke maand staat er ook een coöperatieve werkvorm en een reflectie werkvorm centraal. Hier wordt deze maand extra aandacht aan besteed. De werkvormen zijn in elke klas zichtbaar op de daltonmuur. Naast deze werkvormen blijven we de andere werkvormen ook gebruiken.

Maand	Werkvorm
September / start schooljaar	Coöp werkvorm: Zoek iemand die zonder werkblad Reflectievorm: Bolletjes / smileys op de weektaak
Oktober	Coöp werkvorm: Zoek iemand die met werkblad Reflectievorm: De smileymeter
November	Coöp werkvorm: Tweegesprek op Tijd Reflectievorm: Doel behaald met de dobbelsteen
December	Coöp werkvorm: Binnen – buiten kring Reflectievorm: Dobbelsteen na opdracht
Januari	Coöp werkvorm: Tafelrondje per tweetal Reflectievorm: Bolletjes / smileys op de weektaak
Februari	Coöp werkvorm: TweePraat Reflectievorm: Bolletjes / smileys op de weektaak
Maart	Coöp werkvorm: Tafelrondje in teams Reflectievorm: De smileymeter
April	Coöp werkvorm: gedachten notities Reflectievorm: Doel behaald met de dobbelsteen
Mei	Coöp werkvorm: Tweepraat op herhaling Reflectievorm: Doel behaald met de dobbelsteen
Juni / eind schooljaar	Coöp werkvorm: Rondpraat Reflectievorm: Dobbelsteen na opdracht

Daltonafpraak van de week

Elke week staat er in de hele school een daltonafpraak van de week centraal. De afspraak van de week sluit aan bij het thema van Vreedzaam waar we op dat moment aan werken en raken ook de daltonkernwaarden. Zo komen samenwerken, zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, effectiviteit en reflecteren allemaal aan bod.

De daltonafpraak van de week is zichtbaar op de daltonmuur en vanaf halverwege groep 3 ook op de weektaak. Aan het eind van de week wordt er op deze afspraak gereflecteerd.

School-week	Daltonafsprak van de week	DVS blok
1	Ik doe mijn best om mijn klasgenoten te leren kennen.	1
2	Ik geef opstekers en ik ben vriendelijk en open naar anderen.	1
3	Ik houd me aan de afspraken van het stoplicht.	1
4	Ik werk serieus samen met mijn maatje en klasgenoten.	1
5	Ik geef mijn grenzen op een duidelijke manier aan en respecteer de grenzen van een ander. Onderbouw: Ik zeg Stop, hou op als ik iets niet leuk vind.	2
6	Ik houd me aan de regels en afspraken van de klas en de school.	2
7	Ik zorg dat mijn werk er netjes uit ziet.	2
8	Ik probeer een conflict eerst zelf op te lossen.	2
9	Ik weet dat iedereen anders is en samen zorgen we voor een fijne sfeer in de klas.	2
10	Als ik een conflict heb, praat ik het uit volgens het stappenplan.	2
11	Ik luister naar anderen.	3
12	Ik houd rekening met mijn klasgenoten.	3
13	Ik wacht netjes op mijn beurt.	3

14	Onderbouw: Ik kijk of ik mijn taak netjes heb gemaakt. Bovenbouw: Ik kijk mijn werk secuur na.	3
15	Ik ga voorzichtig met materialen om.	3
16	Ik doe mijn best om bij te dragen aan een betere wereld. Onderbouw: Ik doe lief tegen iedereen.	3
17	Ik zorg dat mijn werk er netjes uit ziet.	3
18	Ik houd rekening met de gevoelens van een ander.	4
19	Ik kan een ander troosten.	4
20	Ik stel me behulpzaam op. Onderbouw: Ik kan een ander helpen.	4
21	Ik weet hoe ik even kan afkoelen als ik me boos voel.	4
22	Ik houd me aan de grondwet van de school en ik kan uitleggen waarom dit belangrijk is. Onderbouw: Ik houd me aan de regels en afspraken.	4
23	Ik let er op of ik behulpzaam ben of dat ik me ergens mee bemoei. Onderbouw: Ik weet wanneer ik wel of niet mag helpen.	5
24	Ik draag mijn steentje bij door mijn taak serieus uit te voeren.	5

	Onderbouw: Ik werk serieus aan mijn taak.	
25	Ik reflecteer op mijn gedrag. Onderbouw: Ik kijk terug op wat er is gebeurd.	5
26	Ik zorg ervoor dat ik snel klaar zit met de juiste materialen.	5
27	Ik heb een actieve houding bij het samenwerken. Onderbouw: Ik doe goed mee tijdens het samenwerken.	5
28	Ik reflecteer op mijn werkhouding. Onderbouw: Ik kijk terug op wat ik heb gemaakt.	5
29	Ik weet wat ik kan doen als ik vastloop bij een taak. Onderbouw: Ik weet bij wie ik hulp kan vragen als er iets niet lukt.	5
30	Ik behandel een ander met respect. Onderbouw: Ik doe aardig tegen iedereen.	6
31	Ik kan mijn mening op een respectvolle manier vertellen. Onderbouw: Ik kan op een aardige manier vertellen wat ik er van vind.	6
32	Ik kan met iedereen samenwerken.	6
33	Ik plan mijn werk/taken goed in.	6
34	Ik ontdek nieuwe dingen over mijn klasgenoten.	6

35	Ik kan hulp vragen binnen mijn groepje of aan een klasgenoot voordat ik naar de juf ga. Onderbouw: Ik vraag eerst hulp aan een klasgenoot en daarna aan de juf.	6
36	Ik werk serieus aan mijn taken.	6
37	Ik houd rekening met anderen.	6
38	Ik kom op voor een ander.	6
39	Ik heb een open en positieve houding. Onderbouw: Ik doe aardig tegen iedereen.	6
40	Ik accepteer een ander en waardeer onze overeenkomsten en verschillen. Onderbouw: Ik weet dat iedereen anders is en dat is goed.	6
41	Ik stel hoge eisen aan mijn werk. Onderbouw: Ik doe mijn best zodat ik trots op mijn werk kan zijn.	6
42	Ik reflecteer op het afgelopen jaar. Onderbouw: Ik kan vertellen wat ik fijn vond dit jaar.	6

Nawoord

Wij hopen dat dit handboek de lezers meer inzicht heeft gegeven in hoe het daltononderwijs op De Tweemaster wordt vormgegeven. Uiteraard is onze werkwijze en de daltonsfeer niet volledig met pen te beschrijven. De sfeer moet je zelf kunnen ervaren en proeven. Iedereen die interesse heeft in ons onderwijs nodigen wij van harte uit om het in de praktijk te komen bekijken. Maak gerust een afspraak voor een rondleiding of neem een kijkje op onze website www.de-tweemaster.nl

Graag tot snel!

Het team van Daltonschool De Tweemaster